

# GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO



Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

## Telegraficzne wiadomości.

Paryż, dnia 10. Lutego. — Książę Belluno mianowany senatorem. Z aresztowanych w niedzielę nikogo więcej nie wypuszczono na wolność.

Londyn, 10. Lutego. — Według nadeszłych wiadomości z Buenos Ayres wielkie tam panuje zamieszanie. Prezesa zwalono z urzędowania.

Turyń, d. 7. Lutego. — Pralermo wyjechał do Rzymu z przychylnymi instrukcjami. Były oficer z korpusu powstańców lombardzkich Abatucci wyzwał na pojedynek ministra wojny Lamarmorę. Sąd skazał go za to na 46 dni aresztu.

Berlin, dn. 12. Lutego. — N. Pan raczył nadać tajn. radczy rejen. i budowniczemu Prange w Akwizgranie order orla czerwonego trzeciej klasy na pęcicy, tudzież radczy Danco i inspekt. bud. Hoffmann order orla czerwonego 4. klasy.

Berlin, d. 11. Lutego. — Na posiedzeniu dzisiajszem izby drugiej odrzucono przy rozprawach szczegółowych dwa artykuły w projekcie rządowym, a mianowicie co do zwolywania co dwa lata sejmów i co do uchwał budżetów na dwa lata.

## Rossya.

Petersburg, d. 1. Lutego. — Korespondent tutajszy dziennika Hamburger Nachrichten pisze: wiadomość o nastąpić mającem obsadzeniu księstw naddunajskich nazwać możemy z źródła pewnego zawczesną jeźeli nie zupełnie plonną. Dalej wieść że korpus armii stojący załoga na południu Rosyi postawiony być ma na stopie wojennej, jest już złąd mylną, gdyż tamże korpus armii czynnej się znajduje i od 1848. r. zawsze gotów do pochodu. Tyle jest w tem prawdy, co także może z nieobecnością przydłuższą w mieście tutajszem dowódcy armii czynnej w związku niejakiem zostaje, że Rossya tymczasowo mały korpus obserwacyjny nad Prutem ustawi, aby podobnie jak Austria na wszelki przypadek do stanowczego wystąpienia być gotową, i do tego część piątego korpusu wybrano.

Mowa Napoleona dotycząca jego małżeństwa znajduje się we wszystkich wczorajszych dziennikach rosyjskich odrukowaną, wyraz parvenu jest w texcie rosyjskim w nawiasie, a przetłumaczono go po rosyjsku: stan niesukcesyjny; zdanie więc dotyczące mowy tak brzmi: «stan mój niesukcesyjny wyznaje przed całą Europą.»

## Królestwo polskie.

(D. c. i dok. ustawy o szlachcie gubernii zachodnich.) — §. 12. Pomnionie dokumenta naczelnicy wielkorosyjskich gubernii, przesyłają do inspektorskiego departamentu wydziału cywilnego, w miarę wypotrzebowania takowych, o każdym szlachcicu, przy osobnych odezwach, według załączonej przy niniejszej ustawie formy. (Tamże, §. 6.) — §. 13. Dopilnowanie wyprawienia szlachty z miejsca, nie zatrzymywania się ich w drodze, i przybycia w czasie właściwym na służbę, należy do obowiązków i pozostaje na odpowiedzialności: w pierwszym przypadku gubernialnego marszałka szlachty, w drugim właściwych wojennych i cywilnych gubernatorów, a w ostatnim, naczelnika tej gubernii, gdzie szlachcie oświadczył służenia. (Tamże, §. 3.) — III. Nadzór nad szlachtą, którzy wejdą do służby cywilnej. §. 14. Nadzór nad młodemi szlachtą gubernii zachodnich, po wejściu ich do służby cywilnej, poleca się na zasadach ogólnych naczelnikom gubernii z zachowaniem prawideł, postanowionych w ogólności o szlachcie, służących we władzach gubernialnych, w artykułach 372—375 ustawy o służbie cywilnej. §. 15. Pomienieni szlachta, z czasem, z uwagi naczelnika gubernii, mogą być przykomenderowani do doświadczonych urzędników, wyznaczonych dla prowadzenia śledztw, lub dla rewizji sądownictw i obejrzenia zakładów, lub w ogóle dla rozmaitych miejscowych rozporządzeń, na zasadzie 372 att. 3 tomu układu praw, 2 dalszego ciągu. — IV. Prawa szlachty w służbie. §. 16. Szlachta używa w służbie osobicie praw swego pochodzenia, chociażby nawet wszystkie wymagane dokumenta nie były jeszcze złożone. (Ust. Najw. zatw. 5. Czerwca 1852 §. 23.) — §. 17. Dostojni z młodej szlachty, przyjętych do władz gubernii wielkorosyjskich, po dwóch latach wysługi, na zasadzie art. 709 Ukl. Praw tomu III, mogą być przedstawiani do rang, jeżeli tylko wymagane prawem dokumentu (§. 8.) będą przedstawione do departamentu inspektorskiego wydziału cywilnego, który bez tego nieuznaje praw ich do otrzymania rangi. §. 18. Szlachcie gubernii zachodnich, którzy weszli do służby cywilnej, dozwala przenosić się na posady z jednej wielkorosyjskiej

gubernii do drugiej (§. 3.), również przechodzić do służby wojskowej na zasadach ogólnych. Uwaga. Przy przenoszeniu szlachty z jednej gubernii do drugiej, naczelnicy gubernii mają postępować porządkiem przepisany w §§ 10—13. — V. O uwolnieniu szlachty od służby. §. 19. Szlachta gubernii zachodnich, wymienieni w najwyższym ukazie z d. 21. Kwietnia 1852, otrzymują dymisyę po wysłużeniu w służbie cywilnej nie mniej jak lat pięciu. (Tamże, §. 30.) — §. 20. Uwolnienie szlachty przed terminem, zakreślonym w § poprzedzającym, może mieć miejsce jedynie dla słabości zdrowia, lub dla szczególnych, na względ zasługujących okoliczności: a) Dla słabości zdrowia uwalniają się tylko, którzy się okaza niesposobnemi do pozostawania w służbie cywilnej, po należytych ich obejrzeniu w komplecie lekarskiego zarządu; b) Ze względu na szczególne okoliczności, uwolnienie może następować nie inaczej, jak za poświadczeniem jenerał gubernatorów. W obu przypadkach na uwolnienie szlachty do dymisyi, należy wyjednywać najwyższe, przez ministra spraw wewnętrznych. (Tamże, §. 33.) — §. 21. Zreszła, we wszystkich innych przypadkach, prawa i przywileje szlachty gubernii zachodnich, którzy wejdą do służby cywilnej na mocy obecnej Ustawy, określać prawidłami ogólnemi, w Układzie Praw wyłożonemi. (Tamże, §. 33.) — Podpisał: minister spraw wewnętrznych, jenerał adjutant. Bibikow.

## Belgia.

Bruksela, 8. Lutego. — Okolicznością, która mianowicie w kołach politycznych zdumienie wielkie sprawiła, jest zmiana zupełna redakcyi dziennika Emancipation pisma zaledwo przed rokiem kupionego przez panów Malou, niegdyś ministra finansów w gabinecie de Theux, de Meutenaere, Dumortiera i innych, wszystkich znakomitych i żarliwych członków stronnictwa katolickiego. Powód owęj zmiany nagłej jest następująca; hr. Montalembert, szwagier hrabiego Merode, członek naszej izby reprezentantów, udał się przed czasem niedawnym do biura dziennika owego, zdumiał się zaraz na wstępie, iż pomiędzy redaktorami samych niemal Francuzów napotkał. — Mówiono o polityce, spór się zapalał, i hrabia nieomieszkał zrobić uwagi, że dziennik ów może być we względzie polityki francuskiej umiarkowanym i grzecznym, nie spiesząc się właśnie na złamanie karku w szranki stronnictwa dzisiaj przy rządzie się znajdującego, i że to raczej dziennikom jak Constitutionnel, Patrie i Pays przystoi ale nie pismu, które do tak wielkiego stronnictwa, jak katolickie, należy. W skutek odwiedzi tych zmian wiele nastąpiło pomiędzy osobami udział w dzienniku mającemi. — Natalis Briavaine, redaktor naczelny, i dwaj inni współpracownicy, którzy również są Francuzami, z redakcyi ustępują.

## Hiszpania.

Madryt, d. 1. Lutego. — Dziennik Nation opowiada, że gubernator prowincyi Seragossy obydwóch kandydatów opozycyjnych Del Bosque i Ribo aresztować kazał, gdyż dla siebie głosy zbierali. Odesłano ich nawet jako więźniów do Madrytu, ale minister spraw wewnętrznych niezwłocznie ich tam na wolność wypuścić kazał, i oznajmił im, że gubernator prawa swoje przekroczył i że za to naganę otrzymał.

Gazeta urzędowa powiada, że dochody państwa w roku 1852. wynosiły 1,288,845,667 realów, dochody zaś z 1851. cokolwiek nad 2½ milionów realów przechodziły.

Stronnictwo konstytucyjne przestraszone środkami, jakich się niektórzy gubernatorowie prowincyi chwytali, dla zapewnienia ministerstwu większości przy wyborach, wciąż mniema, że gabinet terażniejszy posunie się do przekształcenia zupełnego konstytucyi. — Mówią, że Izabella na dowód życzliwości osobistej byłemu prezesowi ministerstwa Bravo Murillo nada order złotego runa, ale na naleganie usilne ministrów swoich jeszcze się z tem pewien czas wstrzyma.

## Francya.

Paryż, 8. Lutego. — Urzędowa część Monitora zawiera dzisiejsze sprawozdanie ministra skarbu o położeniu finansowem. Z niego pokazuje się, że równowagi w budżecie jeszcze nie przywrócono. Minister skarbu ma nadzieję, że dojdzie do tego wypadku, jeżeli publiczne dochody zwiększą się będą w dotychczasowym stosunku. Następujące liczby dowodzą, że chociaż dochody nie stały się wyrównały dotąd dochodom w latach 1846 i 47, jednakowoż 129 milionów więcej wynoszą, aniżeli w roku 1848. Podatki niestałe wynosiły w roku 1846, 827 milionów; 1847, 835 mil.; 1848, 651 mil.; 1849, 707 mil.; 1850, 745 mil.; 1851 744 mil.; 1852, 810 mil. Nie należy przytem zapominać, że w la-

tach 1846 i 1847 podatek od soli nie był znizony, że porto od listów znizono, i wiele innych zmian zaprowadzono, które znacznego stały się powodem ubytku w finansów francuskich.

— Markiza Latour Maubourg została mianowaną damą pałacową, pan Damas Hinard marszałkiem nadwornym i hrabina Pont Wagner będzie czytała książki małżonce Napoleona.

— Monitor donosi o aresztowaniach: wczora i dziś aresztowano kilkanaście osób i przetrząsnęto ich papiery. Mówiono o sprzysiężeniu, chciano postrach rzucić przez powiększanie liczby aresztowanych i przesadzanie powodów. Chodzi tu tymczasem o pewien rodzaj organizacyi korespondencyi, której było celem z ochydlizy położenie Francyi i jej rządu zagranicą. Liczba aresztowanych wynosi 16. Wszystkich oddano w ręce sprawiedliwości.

— Na balu wyprawionym przez senat w Luksemburgu, na cześć pary cesarskiej, tak wielki był natłok, że ani myśleć było o zabawie i tańcach. Przeszło 5000 osób przybyło na balu. O godzinie 10 wszedł na salę cesarz z małżonką. Cesarzowa wyglądała bardzo błado ale za to błyszczaly na niej brylanty. Cesarz był wesół. Niektóre panie były wypudrowane, z mężczyzny też kilku pokazało się w pudrze, ale wyglądali bardzo dziwnie. Markiz Boissy lew palacu cesarskiego wyglądał w ubiorze dworskim jak *petit maître* za Ludwika XV.

(*Kor. Cz.*) Paryż, d. 2. Lutego. — Wiecie co mówiono onegdaj po klubach i salonach, z powodu blisko jednofrankowego spadku giełdy? Nic więcej, tylko, że rząd dzisiejszy się nieutrzyma, że Francya jest okryta konspiracyjami, że partye monarchiczne są w rozdziale, a republikanie mają przyszłość; lecz że republikanie są także w rozdziale, największą przeto przyszłość ma we Francyi anarchia. Widzicie z tego, jakie skoki robią codziennie rozmowami Francuzów. Gdyby rozmowami salonów były słuszne, toby Napoleon III. miał przed sobą długi i nie wzruszony zawód, albowiem wszystko co coś posiada, wspierałoby go w obawie anarchii. Ale na co się przyda robić wnioski, szczególnie kiedy się jest korespondentem. Powinność moja ogranicza się na dostarczaniu wam faktów, choćby bajek, i na przedstawianiu fizjonomii Paryża. Niestety, bajki, plotki, bons mots, dystyki, kalembury, a co gorzej oszczerstwa, sypią się tu jak grad. Jest to strona, która szpeci Francya. Francuzi tak lubią plotki i bons mots, że każde powcipne słowo, puszczane niewiadomo przez kogo, rozchodzi się natychmiast biegiem czarodziejsko spieszonym po całym Paryżu, a nawet po całej Francyi. Przytoczę wam jeden z więcej niewinnych przykładów i zapytuje się was, z każdym przechodzącym po bulwarach: *quelle est la difference entre le cheval et l'Empereur?* Nie chodząc po bulwarach, nie wiecie zapewne tej różnicy, muszę ją zatem wyłożyć. Oto *le cheval se couronne* (rani się) *en tombant, et l'Empereur tombe en se couronnant.* Dowcip paryżki osmielił się, bo cesarz zrobił błąd żenić się panną Montijo, bo wstrzymuje ministrów w prześladowaniu tak dzienników jak osób i gotuje się do ogłoszenia licznej amnestyi. Jak cesarz znudzi się plotkami, jak się zgorszy oszczerstwami, słowem, jak się na dawny bok przewróci, dowcipkujący Paryżanie schowają się zapewne znów pod ziemię. Chociaż cesarz stracił na uroku tęgości charakteru i roztropności, chociaż głośzony tytuł: «zbawcy Francyi» bardzo się dziś osłabił, ma on jeszcze za sobą sympatyę mas, duchowieństwa, armię i całą machinę rządową. Masy mniemają, że cesarz nie mógł jeszcze dopełnić swjej misyi, że ją dopełni i że podniesie godność Francyi, poniżoną od czasów lekkiego panowania L. Filipa. Dyplomaci wspominają jeszcze z zapalem śmiejąc instrukcje, jakie odebrali od rządu po *coup d'Etat*, wcale niepodobne do dawnych, które dla legacyi oddalanych od Francyi, były rosą pokrzepienia i nadziei. Dyplomaci nie tracą jeszcze otuchy i ufają w p. Drouin de Lhuys, równie jak w cesarza, z którym jak mówią, żartować nie można, i który nie da sobie deptać po nogach.

Cesarstwo bawią w St. Cloud na łonie swjej rodziny. Onegdaj cesarz pokazał cesarzowej Versailles, wczora fabrykę porcelany w Sévres, dziś przybył do Paryża dla przydzowania rady ministrów. Na tej radzie miała się zakończyć sprawa zmiany ministrów, szczególnie pp. de Persigny i de St. Arnaud, i sprawa amnestyi. Wedle dzisiejszych nowin, jeneral de la Rue nie ma mieć chęci wejścia do ministerium; jeneral zaś Canrobert nie chce wejść do niego, dając za powód swą młodość w gromie jeneralów. Co do amnestyi, cesarz radząc się swego serca, chciałby dać amnestyą wszystkim wygnanym jeneralom, ale ministrowie mu się sprzeciwiają. Jaki był skutek dzisiejszej obrady ministerialnej, jeszcze niewiadomo. Zapewnie jutrzejszy Monitor w tym względzie nas oświeci. Jakem wam dawno donosił, p. Brenier jedzie stanowczo do Stambulu, pod pozorem zastąpienia margrabięgo de Lavalette przez czas danego mu urlopu, którego nie żądał. Wyjedzie on w tych dniach z Tuluzy z żoną angielską na parostatku «Eclairer». *Le Siècle* i *la Presse* bardzo napierają na cesarza, aby dał ogólną amnestyą, i przyczyna tego się pojmuje. Między różnemi racjami, które *Siècle* za amnestyą przedstawił, była i ta, że kiedy żenił się dawni monarchowie francuzcy, wypuszczano zwykle z klatek w Notre Dame mnóstwo ptaszków, które z radości otrzymaniu wolności śpiewały. Ostatnia racja, chociaż nie bardzo republikańska, miała być obrońcą do cesarzowej, która jest litościwa, i która miała znajomości z niektórymi republikanami. Według starożytnego zwyczaju, Lyon i Valenciennes postanowiły zrobić cesarzowy dar, z materyi jedwabnych i koronek.

Publiczność paryżka tłoczy się codziennie do Notre Dame, dla zobaczenia dekoracyi zrobionych z powodu cesarskiego małżeństwa. Jest to szczęśliwa rozrywka dla Paryża, który jest bardzo głuchy. Wyższe towarzystwa, niechętnie rządowi i cesarzowej, nie przyjmują; towarzystwa średnie idą w ich ślady, jeżeli nie z przekonania, to z mody. Dziś modą w Paryżu są nudy. Pozostają tylko zabawy rządowe, ale i te w pewnej części wstrzymano. Bale w tuileryach, w senacie i u prezesa rady stanu, zostały odłożone z przyczyny cesarskiej *semaine de miel*. Pozostały tylko bale niższego rzędu, to jest ministerialne. Wczorajszy bal u ministra wojny był liczny, świetny a nawet wojenny, bo odbył się w pośród dekoracyi zbrojnych. Pani de St. Arnaud i jej bratowa, wi-

dywana na wieczorach u księżny Czartoryskiej, robiły uprzejmie honory salonów, o ile w tłoku robić je było można. Nieszczęściem mundury i habits, habilles stają się regułą nawet na wieczorach ministerialnych, chociaż najskromniejszy kosztuje 800 fr. Ulegając musowi, korespondenci *Timesa*, *Chronicle* i *l'Independance*, przywdziali już odważnie mniej więcej fantastyczne, jeżeli nie śmieszne liberye. Ubiór głównego korespondenta *Independance*, krótkowidza, przezwanego sową, był najzabawniejszy. Korespondenci *Chronicle* i *Cronicle* jeden olbrzymio wysoki, drugi karłowato mały, a obaj krótkowidze, zdawali się rozmawiać z sobą jakby augury, w tłoku wielkości dzisiejszych. Śmietana, że tak rzeknę, świata rządowego zbiera się zwykle w środy i niedziele u pani Lehon i hrabiego Morny, mieszkających około siebie, jeżeli nie z sobą na polach elizejskich. Co środa i niedziela, szereg katedr stojących przed ich domem, ciągnie się od *rond point* do *Arc de Triomphe*. Karety te, wszystkie świeże i modne, pokazują, że do nowych wielkości należą. Według ogólnej pogłoski, hrabia Morny pracujący nad 13 milionem, ma być bliski przejścia do ministerium spraw wewu.

### Anglia.

London, d. 5. Lutego. — Examiner z innego cokolwiek stanowiska zapatruje się na sprawę Czarnogóry, aniżeli *Times* i *Chronicle*. «Wolność i niepodległość narodowa — powiada on — są słowami, pod którymi zaszczytnie walczyć można, i kosztuje nas wiele przewyciężenia, wystąpić nieprzyjaźnie przeciw sprawie, która z zasadą czy bez zasady, utrzymuje, że pod zasłoną talizmanu takowego zostaje. Ale jeżeli chorągiew, mającą to godło, podnosi horda jawnych rozbójników i morderców, którzy niczego więcej niepragną, jak od powszechnych praw narodów się uwolnić, i którzy żadnego innego przykazania, oprócz swych własnych dzikich namiętnych nieuznają, wtedy walka takowa za prawdę niezdolna jest sympatją w jakimkolwiek narodzie ucivilizowanym obudzić.» Examiner wykazuje dalej, że wyłącznie Czarnogórcy wojnę zaczęli rozpoczęli, i że porta wcale nie dała dowodów, jakoby używaną przez nich od dawnego czasu wolność ograniczyć chciała. Podbicie zupełne kraju czarnogórskiego i zamienienie go na paszalik będzie zapewne karą zasłużoną za chciwość łupów i dumę Czarnogórców. Ponieważ podbicie pewnie nieodwlecze się tak długo, ażeby czas do układów znalazł, przeto można je za czyn dokonany uważać. W interwencyą austriacką, jak się zdaje, Examiner niewierzy. «Chociaż — mówi on — Austria wojsko znaczne nad granicą Dalmacyi zgromadziła, zdaniem naszym niema niebezpieczeństwa, aby granicę turecką przekroczyć miano. Mimo pochopu do wojny młodego cesarza i mimo pokusy, jaką wojsko silne a nieprzyjacieli słaby nastroczają, Austria wewnątrz ma miejsce wiele na cięsy odsłoniętych, a Francya jakoteż Anglia zostają teraz w stosunkach zanadto wylęczonych z Austrią, aby najśmielszy nawet minister austriacki mógł się odważyć, wojnę z Turcją doradzać. Nie trzeba być wielkim prorokiem, aby naprzód przepowiedzieć, że pierwszy strzał armatni z strony austriackiej znaczyłby oswobodzenie Włoch i Węgier.

### Włochy.

Opinione z Turynu donosi pod dniem 1. Lutego, że królowa sardyńska zamyśla aż do końca m. t. pozostać u matki swojej, owdowiałej księżny Rainer.

— *Gazette di Milano* zawiera artykuł we względzie włoskiej kolei centralnej, z którego się pokazuje, że nareszcie postanowiono, Pistoja za punkt wyjścia tejeż przyjąć. Z Florencyą, Lukką, Pizą, Livornem i Sieną jest już Pistoja połączoną, a wkrótce jak się spodziewać należy z Rzymem także komunikacya urządzoną zostanie. Kolej ta żelazna prowadzoną być ma z Pistoji przez Apeniny, potem przez dolinę Reno aż do Bolonii, skąd gałąź boczna pójdzie do Modeny, Reggio i Guastalla, i dotknie rzeki Po naprzeciw Borgoforte, gdzie się z linią z Mantuy wiodącą połączy, i tym sposobem w sieć kolei żelaznych austriackich wprowadzoną będzie. Inna znów gałąź linii centralnej pójdzie do Parmy, Piacenzy, Medyołanu i Pavii, i być doprowadzoną do kolei żelaznej z Turynu do Geny. Do członków towarzystwa podejmującego się dzieło to skutecznie, należą Brassey, Jackson, Fell i Jopling. Kapitał w tym celu złożony dochodzi do 80 milionów franków.

— Według dziennika w Geny wychodzącego, *Mediterraneo* z dnia 3 t. m. Austriacy ściągają wojska wzdłuż linii strategicznej La Catolica w państwie kościelnem. Załogi w Forli i Ravenny w okolice te wysłano.

### Austria.

Wiedeń, 5. Lutego. — Wczorajsza *Gaz. wiedeńska* umieszcza w części swojej nieurzędowej, co następuje: «Po znacznych postępach, jakie się w ciągu pierwszych dni objawiły w stosunkach waluty i cenach papierów publicznych, nastąpiło w drugiej połowie Stycznia chwianie, którego przyczyny nie konieczne bezpośrednio szukać trzeba w sferze finansów austriackich. Chwilowy stan zagranicznych targów pieniężnych, nieuzasadnione wieści o stosunkach do mocarstw zagranicznych, mianowicie zaś wypadki na granicach posiadłości naszych na wschód od morza adryatyckiego położonych, zajmują uwagę publiczności mającej wpływ na giełdę. Widoczna to, że wypadki w Czarnogórze i Hercegowinie wymagają ze strony Austrii środków ostrożności dla obrony granicy jej przeciw naruszeniu. Znaczne sily zbrojne toczą smutną pod każdym względem wojnę tuż pod Dalmacyą; a tak samo charakter ludu wojną zagrożonego, jak również zgromadzenie sil przeciw niemu w pole wyprowadzonych, wkładają na rząd austriacki obowiązek postawienia odpowiedniej ilości wojska, w czem wyborna organizacya wojskowa chorwackich dystryktów pogranicznych daje pod rękę częściowo środki. Właściwe położenie naszych granic wymaga wystawienia wojsk uad Unną dla uzupełnienia obrony Dalmacyi. Zgromadzenie kilku korpusów wojsk w tej okolicy, obronne przeto ma tylko cele. Ponieważ zamiary rządu cesarskiego zmierzają jedynie do utrzymania terytorjalnego *status quo* i praw traktatami zawarowanych, a wszelka myśl zaczepki obcą jest dążności Austrii, zatem z pewnością spodziewać się trzeba, że przedstawienia czynione porcie, nieomieszkają wywrzeć wpływu, a konieczność

przedsięwziętych środków ostrożności, wkrótce usuniętą będzie. Przygotowania te więc nie wzbudzają obawy ani też grozą zajściami i nic takiego w nich nie leży, co by poprawę naszych stosunków pieniężnych i stanu finansowego tamowa, a tym mniej wsteczna czynić miało.

Artykuł Koresp. austriackiej w tym samym przedmiocie brzmi: „Zajścia w Czarnogórze, wymagały jak było do przewidzenia ściągnięcia kilku oddziałów wojsk dla opieki posiadłości austriackich. Rzut oka na mapę wystarczy aby się przekonać, że oddział wojska postawiony w takim zakątku jak obwód Cattaro odcięty od reszty monarchii wązkiem przesmykiem Dalmacyi, wymaga z powodów strategicznych dla bezpieczeństwa własnego odpowiedniego rozstawienia wojsk na chorwacko-bośniackiej granicy. Takie jest, jak to z dzisiejszej Gaz. wiedeńskiej dowiadujemy się z naczeniem zaszłego ruchu wojsk. Austria dała w ostatnich latach zbyt przekonujące dowody umiarkowania i uszanowania praw i traktatów, aby środki przedsiębrane w celu zabezpieczenia nie-tykalności granic jej, miały być powodem do posądzenia jej rządu o jakoweś zaczepne zamysły lub projekta chciwości. Publiczna opinia lubi zresztą przypisywać każdemu prawie państwu jakieś tajemne cele. Francja ma niby mieć zwrócone chciwie oczy ku brzegom Renu, Ameryka na Kubę, Anglia na Sycylię, Rosya na Bosfor. Tylko dla Austrii nie mogli dotąd wynaleść, sami nawet wróżbici polityczni celu zaborczej chciwości. Austriya na nic nie patrzy, tylko na to co jej własne. Nie rości ona sobie żadnych pretensyi do porty, prócz tych które się odnoszą do przestrzegania traktatów i utrzymania *status quo* w kwestyach terytorjalnych. Że Austria pilnuje wytrwale tego stanowiska słuszności, to pocieszać musi nie tylko każdego Austriaka, ale mianowicie mieszkańców innych państw niemieckich. Warunki traktatów mają przewodzić służyć na celu wzrost i opiekę naszych stosunków handlowych. Austriya pojmując dokładnie ważność tych interesów, przestrzegając swojej powagi i znaczenia i starając się usunąć wszelkie bezprawne przeszkody tamujące jej handel za liniami celnem Turcyi, działa w dobrze zrozumianym interesie całego związku niemieckiego i podaje innym państwom niemieckim praktyczny przykład ważności ścisłego handlowego węzła z Austrią, tudzież szczerych usiłowań pilnowania ówch wspólnych interesów od wszelkiego ich naruszenia. Wedle wszelkich przypuszczeń przewidzieć można, że rozpoczęte układy rychło przyniosą pomyślny skutek zapewniając Austrii powagę i znaczenie na wschodzie, i czyniąc zbytecznymi środki, jakich się dziś rząd chwycić musiał.“

— W sześciu a najdalej ośmiu tygodniach oczekują przyjazdu króla pruskiego, dla którego przysposabiają już pokoje w zamku cesarskim.

### Czarnogóra.

Dzienniki słowiańskie południowe piszą o Osmanie baszy: Dzisiejszy wezyr skadarski nie jest ani rodowitym Turkiem, ani Albanczykiem, ale Bośniakiem czyli właściwie Serbem wyznania mohametańskiego. Jest on synem owego pamiętnego Salemana baszy nazwanego Skopliakiem od miejsca urodzenia swego w Bośni, i który zamianowany w r. 1813. wezyrem Belgradzkim, między innymi okrucieństwami kazał w dniu 5. Grudnia 1814. powiesić 150 Serbów przed bramami Belgradu, a Ibumena Trnawskiego z 36 znakomitymi Serbami wbić na pale; który tak przez te jak i inne okrucieństwa zniewolił Serbów do podniesienia broni w r. 1815. przeciw Turkom pod wodzą Milosza i wylamania się z pod uciążliwego jarzma. W czasie rządów Milosza w Serbii Osman basza był niejaki czas dowódcą twierdzy naddunajskiej Abda Kale (Nowa Orszowa). W którym roku dostał Osman przeznaczenie do Skadaru, tego nie wiadomo, zapewne wszakże już temu przeszło 10 lat być musi.

— Flota turecka leży głównie na kotwicy pod Butrinto nad brzegami Albanii. Okręt francuski parowy Chaptal krąży również na wybrzeżach Albanii.

— Zapewniają, tak piszą dzienniki wiedeńskie, że feldmar. por. hr. Leiningen traktuje w Konstantynopolu nie tyle pod względem sprawy czarnogórskiej, ile raczej w powszechności pod względem położenia chrześcijan pod panowaniem tureckim. Rząd austriacki wykazując szereg wypadków, dowodzących prześladowania chrześcijan, domaga się stanowczo opieki i wolnego wykonywania obowiązków religijnych dla poddanych chrześcijańskich Porty, a obecnie nie poprzestanie on na obietnicach i zapewnieniach, ale żąda rękojmi. Co się tyczy wojny w Czarnogórze, Austria pozostanie neutralną pod względem militarnym. Korpus armii na obronę granic austriackich postawiony, jednakowo zachowa się do obu stron walczących na przypadek naruszenia granic; wszakże Austria żąda tych samych swobód dla Czarnogórców jako chrześcijan, z jakich korzystają chrześcijanie Bośni i Hercegowiny.

Z księstwa serbskiego donoszą, że się tam objawiają stronnice zabiegi na korzyść Czarnogórców, i nanowo zwracają one też uwagę władz serbskich i tureckich.

— W obec ważności wypadków w Czarnogórze podajemy tu jako dodatek do opisu Czarnogóry następujące statystyczne szczegóły o tym kraju wyjęte z Koresp. Austriackiej: Kraj ten leży na północno-zachodnich kończynach Albanii, wynosi 80—90 mil kwadr. geogr., a 70 mil obwodu. Granica ku Hercegowinie od austriackiego obwodu Cattaro aż do Albanii i częścią ku Albanii najezona jest stromemi skalami, ku Cattaro i części Albanii jest prawie podobnie nieprzystępna, ale tu i owdzie dostać się można wązozami. Sir J. Gardner Wilkinson liczy tam 101,000 mieszkańców podzielonych w następujących nahiach (okręgach) Katuńska 21,000, Czernicka 12,000, Riecka 12,300, Lezbańska 4800, Biełopawlicka 14,000, Piperska 8500, Moraczka 9100, Kutska 16,300. Najwyższe góry wynoszą 7—8000 stóp i należą do Alp karnicko-dynarskich. Podatki tego kraju są nader drobne: pogłównie 30,000 złr. m. k., dzierzawa tytniu 200 złr., podatek od soli 200 złr., od ryb 250 złr., od wędlin 200 złr., dzierzawa dóbr krajowych 600 złr., razem 31,450 złr. — Artykuły handlu wywozowego są: mięso, wełna i sier owoce i kozi; prócz tego ryby solone, owce, kozy, świnię, woły, ziemniaki, masło, jęczmienie, wosk, miód, lój, skóry, kozuchy, żółwie, ptastwo, ryż, kukurudza, tytuń, węgle drzewiane, drzewo, garbnik z drzewa żółtego i jedwab. Wprowadzają do kraju: bydło rogate, konie, tytuń, który znów

wywożą, sól, miedź, żelazo, olej, świece woskowe, wino, wódka, cukier, kawa, broń, proch, olów, skałki, szkło, obuwie, sandały, płótno, tkaniny bawełniane, chustki do nosa i czerwone czapki. Pieniądze kursują tam obce, to jest austriackie cwanycgiery i tureckie paras.

### Turecja.

Donoszą z Smyrny, że tameczny basza nie dał dokończyć budowy rozpoczętego kościoła, na który zewsząd od rządów i prywatnych osób spłynęły składki, a to z powodu, iż kopuła przeniosłaby kopułę meczetu. Wmieszanie się dopiero konsulów cudzoziemskich odwiodło baszę od kroku zamierzonego.

— Z Serajewa piszą 19. Stycznia. OO. Franciszkani trzech klasztorów bośniackich podawali oddawna o pozwolenie wystawienia dwóch nowych kościołów i 6 kaplic. Prośba ta przeżyła już trzech wezyrów, i za bytności Omera baszy nadaremnie również była ponawiana. Teraz wszakże dano przychylną odpowiedź i wyznaczono bndowniczego do sprawżenia planów. — Wykonywanie obrządków katolickich natrafia w Bośni zawsze na wielkie przeszkody. Na 115,000 katolików niemasz jak 5 lichych kościołów, a większa część katolików musi słuchać nabożeństwa pod gołym niebem w upał lub podczas mrozów. Kiedy Sultan Mehmed II. zwojował Bośnię 1463 r., było tam naówczas 33 kościołów i klasztorów katolickich w stanie wielkiej zamożności. Sultan ten wydał nawet firman, dziś jeszcze obowiązujący, a który zarcza opiekę kościołom i obarcza przekleństwem każdego następcę, jeśli się ważył przeciw temu działać, a mimo tego 30 kościołów padło ofiarą fanatyzmu.

### Kronika miejscowa.

Poznań, 12. Lutego. — Na dniu 10. b. m. odbyła się tu sprawa Alfonsa Białkowskiego dziedzica Pierzchna pod Srodą przed sądem przysięgłych, oskarzonego o czynność przysposabiającą wykonanie przedsięwzięcia zdrady stanu. Oskarżony liczy lat 39, katolickiej religii, skazany za udział w rewolucyjnym przedsięwzięciu w r. 1846 w pierwszej instancyi na lat 20 więzienia forttecznego, tymczasem apelował od tego wyroku, później otrzymał wraz z innymi amnestyą królewską w r. 1848. Na dniu 8. Maja r. p. odbył radca ziemiański średzkiego powiatu pan Gläser u oskarzonego rewizyą i znalazł u niego pomiędzy papierami litografowaną odezwę polskiej centralizacyi demokratycznej w Londynie z 10go Sierpnia 1850. r., tudzież akcyą na 12 złotych polskich przez nią wystawioną i nakoniec część takiej akcyi. Osnowa odezwy objaśnia przeznaczenie akcyi. Treść jej jest następująca: wszystko, co się działo przed naszymi oczyma od rewolucyi lutowej, jest tylko prologiem do wielkiego dramatu, który wkrótce się odbędzie. Niebawem przyjdzie do powstania i niepodlega żadnemu powątpiewaniu, jaki weźmie kierunek. Dla wszystkich ludów Europy nastąpi wolność polityczna i społeczna, a w szczególności dla Polski, demokratyczna niepodzielna rplita. Bliski wybuch tego przesilenia niemoże być zatrzymany, chodzi tylko o skrócenie bolesnych usiłowań czasu terażniejszego i o przysposobienie wszystkiego, aby czasu tego niezmarnowano i aby to zostało zniszczone, co jest zbutwiałe, przeżyte, a utrzymało się, co jest żywotne. Dla osiągnięcia tego celu, potrzeba połączenia wszystkich zasobów i czynności, a tego dokonać tylko można propagandą, nie na rzecz demokracji, bo tego niepotrzebuje, gdyż reakcyja szerokie drogi jej rozwarła, ale propagandą czynności rewolucyjnej, rzutności rewolucyjnej, praktycznej karności rewolucyjnej. Na ten cel potrzeba wolności zupełnej prasy, jakiej niemasz po krajach polskich. Emigracya zbierać więc będzie ogólne zdania, stanie się ich organem i rozgłaszać i upowszechniać je będzie z Londynu. Na ten cel potrzeba dwóch rzeczy, moralnego i materialnego wsparcia. Co się tyczy ostatniego, należy wydać akcyę, których liczby się niestanowi, ale dzieli się na serie. Każda seria ma obejmować 100 akcyi, każda akcyja ma być wystawiona na 12 złotych polskich, dla emigracyi w Londynie na 5 szylingów, dla emigracyi we Francyi na 5 fr. Sprawozdanie z tej sprawy będzie co trzy miesiące ogłaszane drukiem przez polską centralizacyą demokratycznego towarzystwa w Londynie. Kto weźmie całą serią, może żądać rachunków z użycia funduszów. Kolektorowie mogą od sprzedanej każdej akcyi część z lewej strony w formie kuponu z numerem odciać i dla kontroli przelać centralizacyi. Nazwiska biorących akcyę mają być trzymane w tajemnicy. Odezwę tę dałowano z Londynu pod d. 10. Sierpnia 1850. r. i podpisano w imieniu centralizacyi: Worcell, Podolecki i Darasz. Znalaziona akcyja u oskarzonego, jest taką, jaką opisuje odezwa, w środku stoi tłustymi literami wydrukowane: Sprawa Polska, a pod tém: akcyja na 12 zł. polskich, dalej numer i jest podpisana w imieniu centralizacyi przez Worcela. Na drugiej stronie znajduje się rozkład tych akcyi.

Na mocy odezwy i akcyi tych znalezionych u oskarzonego wywodzi kr. nadprokurator, że ponieważ znaleziona akcyja niema odciętego kuponu z lewej strony i oprócz tego między papierami oskarzonego znaleziono tege rodzaju kupon, bez akcyi jemu odpowiadającej, — przeto oskarżony był kolektorem takich akcyi. A że z odezwy widocznym jest cel tej akcyi, zmierzający do obalenia terażniejszych rządów państwa, a natomiast zaprowadzenia polskiej niepodzielnej demokratycznej rzeczypospolitej, — a więc z krzywdą państwa pruskiego — przeto oskarżony działał w tym zgubnym celu i powinien być ukarany na mocy §. 66. nowego prawa karnego, które opiewa: każda inna czynność przysposabiająca przedsięwzięcie zbrodni stanu, ma być karana więzieniem w domu karnym do lat pięciu, a jeżeli się okażą łagodzące okoliczności, natenczas zamknięciem od jednego do lat 5 w prostym więzieniu.

Oskarżony przyznaje, że posiadał tę akcyą i odezwę, ale nieznał ich treści, bo podczas jarmarku wełnianego w roku 1850 dostał je od pewnej damy w Poznaniu, a rozumiejąc że to losy na jaką loteryą dla emigracyi, zapłacił za nie 2 talary i włożył je pomiędzy inne papiery, gdzie je znalazł przy przetrząsaniu pan radca ziemiański. Pan radca ziem. Gläser zeznaje, że te papiery znalazł w zamkniętej szufladzie w czerwonym pugilaresie i że oskarżony zwracał uwagę na nie w żartach mówiąc, iż zawierają bardzo coś niebezpiecznego. Pan nadprokurator Seeger zwraca uwagę, że tej akcyi niemógł nabyć oskarżony na

jarmarku wełnianym, który się odbył przed Sierpniem, a więc przed datą tej akcyi. Niepodobna, aby niewiedział oskarżony, co zawierają te papiery, kiedy w żartach mówił do radcy ziemiańskiego, że tam się kryją rzeczy niebezpieczne bo tym sposobem, chciał odwrócić jego uwagę. Z tych tedy powodów uważać należy oskarżonego za kolektora akcyi i jako takiego ukarać według wniosku skargi i prawa karnego.

Obrońca oskarżonego pan radca sprawiedliwości Tschuschke uważa odezwe z 10. Sierpnia 1850 za plód fantazyi, rojącej o przyszłości, niemasz bowiem w niej nigdzie wezwania do zmiany stanu państwa przemocą. Znajdują się w niej przypuszczenia, ale czy przypuszczeń nawet reakcyoniści nie robią. Niemasz w niej ani słowa, że państwo pruskie ma ponieść szkodę przez zaprowadzenie demokratycznej niepodzielnej polskiej Rzeczypospolitej, więcejbym byli zasłużyli na karę owi, którzy żądali niepodzielnych Niemiec w roku 1848, bo tym sposobem Prusy widocznieby wiele utraciły. Dalej widoczną jest rzeczą, że oskarżony niewiedział o treści tych akcyi, i te akcyje nie są akcyami, bo nieprzynoszają procentów, nie mają kursu i nigdzie niewspomniano, że będą wykupione. Oskarżony dal widocznie za nie pieniądze, jako jałmużnę, czego najlepiej dowodzi nieoddarta część akcyi z numerem, bo nie przywiązywał do niej żadnej wartości, a więc nie był kolektorem i nie przysposabiał czynności do przygotowawczych przedsięwzięć zdrady stanu. Po krótkim przymówieniu się prezesa sądu pana Cleinow i przedstawieniu w krótkości sprawy, sędziowie przysięgli udali się na ustęp i po krótkiej naradzie oświadczyli, że oskarżony jest niewinnym.

### Rozmaite wiadomości.

— Pan I. J. Kraszewski napisał nową powiastkę, pod tytułem: Chatka za wsią, którą do biblioteki warszawskiej przeznaczył.

— Dwóch Meksykanów przyjechało do Hawanny, którzy udają się na Jamajkę i mają podobno zamiar, zaprosić Santa Annę, aby do Meksyku powrócił.

— Fillmore i Everett, sekretarz stanu, przelali w liście prywatnym do wielkiego księcia Toskanii prośbę, aby rodziną Madiai ulaskawił, i wyprowadzić się jej do Ameryki pozwolił.

### Wiadomości handlowe. Giełda zbożowa.

Berlin, d. 11. Lutego. — Pszenica 60—65 tal. Zyto 45—48 tal. Jęczmień 37—39 tal. Owies 26—28 tal. Groch 52—55 tal. Rzep zi

#### SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Poznaniu;  
Wyd. I. dla spr. cywilnych.

Poznań, dnia 5. Sierpnia 1852.

Nieruchomość w Poznaniu na przedmieściu St. Wojciecha pod liczbą 139. położoną, należąca się do kupca Jana Gottfrieda Jahn i tegoż małżonki Joanny Krystyny Karoliny z domu Giesrau, oszacowana na 25,457 Tal. 29. sgr. 2 fen. wedle taxy, mogącej być przez ranęj wraz z wykazem hipotecznym w Registrarze, ma być dnia 24. Maja 1853. przed południem o godzinie 11stej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedana.

Niewiadomi z pobytu wierzyciele:

- 1) kupiec Leiser Zórkowski,
- 2) Ignacy Fox,
- 3) Leiser Lewy,
- 4) successorowie kupca Michała Hirsch,

zapozywają się niniejszem publicznie.

Pieniądże pozostałe z bali składkowych, w ilości 219 Tal., rozdzielone zostały między dwie potrzebujące familie. — Nazwiska tychże dowiedzieć się mogą do tego uprawnieni u podpisanego gospodarza.

W imieniu gospodarzy *Stablewski.*

W 12. godzinach udzielam naukę w przykrzewianiu za cenę 2 Tal., jako też wyrobu pięknych kwiatów z włosów. Zapłata nastąpi po wyczeniu. Stary rynek i ulica Franciszkańska Nr. 77.  
»Z Warszawy.«

## PASTILLE

na wszelkie choroby piersiowe.

Na uleczenie całkowite...  
Złoty medal chorób piersiowych, Medal srebrny 1848.  
Jakiemi są: katar, kaszel, dychawiczność, ściśnienie piersi, chrypka, niema nic skuteczniejszego i lepszego, jak *Pate pectoral* przez Georgę, aptekarza w Epinal (Vogesien). To lekarstwo sprzedaje się w pudełeczkach po całych Niemczech, a w Poznaniu w cukierni i fabryce czekolady *A. Szpin-giera* naprzeciw zegara pocztowego.

U niżej podpisanego można dostać każdego czasu podczas postu rozmaite marynaty z ryb.  
Hoffmann, kucharz, ulica Jezuicka Nr. 11.

Pomieszkanie na skład przy ulicy Wrocławskiej Nr. 33. partere, z 4 izb, kuchni, sklepu i remizy się składające, jest od 1. Kwietnia r. b. do wynajęcia.

Wyprzedaje się ciągle jeszcze po cenie umiarkowanej szkło i porcelaną przy ulicy Szerokiej Nr. 13. Przytém zwracam uwagę na kolorowe i pozłacane przedmioty, których wielki dotąd jest jeszcze zapas.  
T. Bischoff.

### Żelazne skrzynie do pieniędzy bezpieczne od ognia,

które już od wielu lat fabrykuję, i które przy wielu *gwałtownych kradzieżach* jako i przy pożarach najskuteczniejsze się okazały, mam w zapasie nowo udoskonalone w rozmaitej wielkości i w kształcie mebli.

**M. Fabian**

w Berlinie, Spandauer Str. 75.

Znajdujący się na składzie Pana Teodora Baartha Guano, ma własności najlepsze go Peruwiańskiego Guano. Zawiera bowiem około 60 % ulotnych, pomiędzy temi obfitą ilość amoniaku i około 30 % stałych części, pomiędzy temi zaś głównie fosforowe sole. Z tych przyczyn można go każdemu gospodarzowi jako najlepszy i nie sfałszowany gatunek polecić.

Poznań, dnia 11. Lutego 1853.

A. Lipowitz, chemik.

Znaną herbatę Chińską (czarną) w rozmaitych gatunkach po 6, 9, 12, 16, 20 i 24 Złp. za funt polecam Szanownej Publiczności.

J. N. Pietrowski.

Cygara mam na składzie dobrze assortowane, i polecam takowe po cenach umiarkowanych.  
Poznań w Lutym 1853.

Teodor Baarh,  
przy Szewskiej ulicy Nr. 19

Nowe Hollend. śledzie i świeże szparagi odebrał

**Izydor Busch,**

Wilhelm. ulica Nr. 8. pod Złotą kotwicą.

mowy 76—75 tal. Rzepik zimowy 75—74 tal. Rzepik latowy 64 tal. Olej rzepiowy 10 $\frac{1}{2}$  tal., siemienny 11 $\frac{1}{4}$  tal. Okowita bez beczki 21 $\frac{1}{2}$  tal. bez beczki 21 $\frac{1}{2}$  tal.

Szczecin, d. 11. Lutego. — Zyto 45—47 tal. Olej rzepiowy 10 $\frac{1}{2}$  Okowita 17 $\frac{3}{8}$ .

Gdańsk, d. 10. Lutego. — Na targu poniedziałkowym londyńskim okazywało się więcej życia i więcej ochoty do kupna, a za piękną zagraniczną pszenicę — płacono chętnie najwyższe ostatnie, — w niektórych zas razach nieco wyższe od ostatnich ceny. Dowozy zagraniczne wyniosły tylko 96,000 szezl. pszenicy i 7411 centu. mąki i to właśnie nadało targom cechę małego ożywienia.

W początkach upłynionego tygodnia w Anglii były silne przymrozki tudzież nadzwyczajne mgły w ostatnich dniach niemalo upadło deszczu, a do robót około roli jeszcze niepodobna było przystąpić. Tak się zdaje że rolnicy ograniczą się do zasiewów tylko jaręj pszenicy.

Obojętne wiadomości z Anglii na wszystkich europejskich portowych targach powszechną wywołały stagnację.

Na gdańskiej giełdzie również żadne tranzakcje nie miały miejsca, a cząstkowych z dowozu lądowego sprzedaży za ceny regulujące uważać niepodobna.

Kursa zamian. — Londyn 201 $\frac{1}{2}$ . Hamburg 3 mies. 45 $\frac{1}{2}$ . Amsterdam 70 dni 103. Warszawa 98 $\frac{1}{2}$ .  
*Makowski Kędziór & Comp.*

### Przybyli do Poznania dnia 12. Lutego.

POD BIAŁYM ORŁEM: Bartelsohn z Staroleki; Kampe z Szreму.

POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Iffland z Piotrowa; Iffland i Goulier z Kolatki; Alkiewicz z Czerniejewa; Wasilewski z Lubasza.

BAZAR: Szczaniecki z Bród; Matecki z Głupon.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Blöm z Kolonii; Leon z Kempna; Mitschke Collande z Pomian; Rathgeber z Szewrynu.

HOTEL BAWARSKI: Garczyński z Paryża; Heinemann z Hamburga; Löwvinsohn z Berlina; Drwęski z Sędzin.

POD WIELKIM DEBEM: Zaborowski z Piłwoea; Rożnowska z Syberyi, HOTEL BERLINSKI: Monelska z Wrocławia, Grunwald z Rąbczyna; Bischoff z Frankfurtu n. M.; Rumpel z Szremu.

POD ŻŁOTĄ SARNA: Altmann z Kolbergu.

POD ŁABEDZIEM: Karminski z Pleszewa.

HOTEL EICHBORN: Schreiber z Zempelburga, Lövenstein z Szaromśłya. W mieszkaniu prywatnym: Rowinski z Swiniar, przy Tomie nr. 12.; Sikorski z Jeziorek. ul. wrocł. nr. 6; Kries z Wasznica, Kries z Ślawkowa; Kries z Rogpenbausen i Kries z Ostrowitego, plac wilhelm. nr. 13; Bern z Frankfurtu n. O.; Boru z Belichowa, plac działowy nr. 10.

Najprzedniejsze świece (*Brillant-Kerzen*) paczka po 8 Sgr. poleca

**Izydor Appel jun.,**

Wilhelm. ul. Nr. 15. obok Pruskiego Banku.

Nowe tłuste śledzie, jako też marynowane nowe śledzie w wybornym francuskim sosie podług najnowszej metody, cotyliko otrzymał i rozseła także na prowincję w garnkach.

**Izydor Appel jun.**

Wilhelm ulica Nr. 15, obok Pruskiego Banku.

### GODNE UWAGI.

Szczury, myszy, szwabry, mole, pluskwy itd. jestem w stanie wytepić w sposób jak najprędszy. Łaskawe polecenia przyjmę piśmiennie lub ustnie w oserzy Pana Malera na Chwalszewie Nr. 92. pod Złotą Sarną.

**L. Altmann,**

koncessyonowany tępicieł szczurów

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr
	najniższy	najwyż.		
31. Styczn.	+ 3,0°	+ 3,5°	28" 0,0"	Półn. zach.
1. Luteg.	- 1,0°	+ 2,0°	28" 2,0"	Półn. wsch.
2. "	- 2,5°	- 1,0°	28" 2,5"	Półn. wsch.
3. "	- 4,0°	- 1,8°	28" 0,0"	Wschodni.
4. "	- 3,0°	- 1,0°	27" 8,6"	Wschodni.
5. "	- 1,0°	- 0,0°	27" 9,0"	Poludn. w.
6. "	- 0,5°	+ 1,0°	27" 9,3"	Poludn. w.

### Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 11. Lutego 1853.	Sto-pa pCt.	Na pr. kurant	
		papier-ant	gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna.....	4 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$	—
dito z roku 1850.....	4 $\frac{1}{2}$	—	102 $\frac{1}{2}$
dito z roku 1852.....	4 $\frac{1}{2}$	—	102 $\frac{1}{2}$
Obligi długu skarbowego.....	3 $\frac{1}{2}$	—	93 $\frac{1}{2}$
dito premiów handlu morskiego...	—	148	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej...	3 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{1}{2}$	—
dito miasta Berlina.....	4 $\frac{1}{2}$	103 $\frac{1}{2}$	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej...	3 $\frac{1}{2}$	—	100 $\frac{1}{2}$
dito Prus Wschodnich...	3 $\frac{1}{2}$	97	—
dito Pomorskie.....	3 $\frac{1}{2}$	100 $\frac{1}{2}$	—
dito W. X. Poznańskiego...	4	—	104 $\frac{1}{2}$
dito W. X. Pozn., nowe...	3 $\frac{1}{2}$	—	98 $\frac{1}{2}$
dito Śląskie.....	3 $\frac{1}{2}$	—	99 $\frac{1}{2}$
dito Prus Zachodnich...	3 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$	—
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	—	101
Louisdory.....	—	—	111 $\frac{1}{2}$
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3 $\frac{1}{2}$	92 $\frac{1}{2}$	—